

The relationship between knowledge management and organizational learning among public librarians: A case study of public librarians in Fars province

Ahmad Shabani

Prof., Department of Knowledge and Information Science, Isfahan University, Isfahan, Iran
shabania@edu.ui.ac.ir

Hamid Pirayesh

MSc Student of Knowledge and Information Science, University of Isfahan, Isfahan, Iran
hphamid97@gmail.com

Saeed Rajaeepour

Associate Prof., Department of Educational Management, Isfahan University, Isfahan, Iran
drsrajeepour@gmail.com

Mariam Keshvari

PhD in Knowledge and Information Science, Iran Public Libraries Foundation, Lorestan, Iran (Corresponding Author)
ma.keshvari@gmail.com

Abstract

Purpose: The purpose of this study is to investigate the relationship between knowledge management and organizational learning among public librarians in Fars province.

Method: This study is an applied study which was conducted using the descriptive-correlational method. The statistical population included all librarians of public libraries in Fars province in 1400 (322 people), from whom 175 librarians were selected as the research sample using simple random sampling. In order to collect people's opinions, Bukowitz and Williams (1999) standard knowledge management questionnaire and organizational learning questionnaire based on Neefe theory (2001) were used. In order to analyze the data, SPSS software version 22. and descriptive statistical methods such as frequency, percentage, mean, standard deviation, and in inferential statistics, Pearson correlation test and multiple linear regression were used.

Findings: The results of correlation coefficient showed that there was a significant relationship between knowledge management (KM) and organizational learning (OL) among the librarians of public libraries in Fars province. Furthermore, among KM's components, knowledge production and consolidation and sharing had the most correlation with OL (respectively 0.900 and 0/898 correlation coefficients). Moreover, the result of multiple linear regression showed that there is a 100-percent common variance between KM and OL. The production and consolidation component is the strongest predictor for OL ($Beta=0.197$). This research showed that knowledge production and consolidation component (acquisition of required skills in accordance with organizational goals) and knowledge sharing (transfer and sharing of effective individual and organizational experiences) have the greatest relationship and impact on the promotion and improvement of OL.

Originality/value: The issue of knowledge management has been an issue of concern in public library literature in recent years. However, the relationship between knowledge management and organizational learning has not been studied much; In addition, examining this issue among the community of public library librarians of Fars province has been the focus of attention in the present study. The results of this research can pave the way for library managers to try to improve knowledge and knowledge management that has led to organizational learning by planning, appropriate policies, and providing standards.

Keywords: Public libraries, Librarians, Organizational learning, Knowledge management, Fars province

Conflicts of Interest: None

Funding: None

Citation: Shabani, A., Pirayesh, H., Rajaeepour, S., & Keshvari, M. (2022). The relationship between knowledge management and organizational learning among public librarians: A case study of public librarians in Fars province. *Research on Information Science and Public Libraries*, 28(2), 250-262.

Received 20 Junuary 2022; Received in revised form 24 February 2022

Accepted 1 March 2022; Published online 7 September 2022

Article Type: Research Article

© The author(s)

Publisher: Iran Public Libraries Foundation

رابطه بین مدیریت دانش و یادگیری سازمانی در میان کتابداران کتابخانه‌های عمومی: مطالعه موردی کتابخانه‌های عمومی استان فارس

احمد شعبانی

استاد، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران
shabania@edu.ui.ac.ir

حمید پیرایش

دانشجوی کارشناسی ارشد، علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران
hphamid97@gmail.com

سعید رجایی پور

دانشیار، گروه علوم تربیتی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران
drsrajaepour@gmail.com

مریم کشوری (نویسنده مسئول)

دکتری، علم اطلاعات و دانش‌شناسی، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، استان لرستان، ایران
ma.keshvari@gmail.com

چکیده

هدف: این پژوهش به کشف رابطه بین مدیریت دانش و یادگیری سازمانی در میان کتابداران کتابخانه‌های عمومی استان فارس پرداخته است.
روش: این پژوهش از نوع کاربردی است که به روش توصیفی-همبستگی انجام شد. نمونه آماری شامل ۱۷۵ نفر از کتابداران کتابخانه‌های عمومی استان فارس بود که با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شدند. به منظور گردآوری داده‌های پرسش‌نامه استاندارد مدیریت دانش بکووبیتز ووبیلایمز (۱۹۹۹) و پرسش‌نامه یادگیری سازمانی براساس نظریه نیفه (۲۰۰۰) استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها نرم‌افزار SPSS استفاده شد.
یافته‌ها: نتایج حاصل از ضریب همبستگی نشان داد بین کلیه مؤلفه‌های مدیریت دانش و یادگیری سازمانی در میان کتابداران کتابخانه‌های عمومی استان فارس رابطه‌ای معنادار وجود دارد. در این میان، بیشترین همبستگی را بین تجربه ایجاد/تجمیع و سپس تسهیم با یادگیری سازمانی داشته‌اند (به ترتیب با ضریب همبستگی ۰/۹۰۰ و ۰/۸۹۸). همچنین، نتیجه آزمون رگرسیون خطی چندگانه نشان داد مؤلفه ایجاد/تجمیع قوی ترین پیش‌بینی کننده یادگیری سازمانی است (۰/۱۹۷= بتا). این پژوهش نشان داد ایجاد و تجمیع دانش (کسب مهارت‌های موردنیاز مطابق با اهداف سازمانی) و تسهیم دانش (انتقال و به اشتراک گذاشتن تجارب مؤثر فردی و سازمانی) بیشترین تأثیر را بر ارتقا بهبود یادگیری سازمانی دارند.

اصالت/ارزش: بررسی هاششان دادر متون رابطه بین مدیریت دانش و یادگیری سازمانی چندان مورد بررسی قرار نگرفته است. نتایج حاصل از این پژوهش می‌تواند راهنمایی کتابخانه دارد تا برنامه‌ریزی، سیاست‌گذاری‌های مناسب، و راهه استانداردها در صدارت‌تلقی دانش و مدیریت دانش که موجب یادگیری سازمانی شده است داشته باشند.
کلیدواژه‌ها: کتابخانه‌های عمومی، کتابداران، یادگیری سازمانی، مدیریت دانش، استان فارس

تعارض منافع: گزارش نشده است.

منبع حمایت کننده: حامی مالی نداشته است.

استناد: شعبانی، احمد؛ پیرایش، حمید؛ رجایی پور، سعید؛ و کشوری، مریم (۱۴۰۱). رابطه بین مدیریت دانش و یادگیری سازمانی در میان کتابداران کتابخانه‌های عمومی: مطالعه موردی کتابخانه‌های عمومی استان فارس. تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی، ۲۸(۲)، ۲۵۰-۲۶۲.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۰/۳۰؛ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۱/۱۲/۰۵؛ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۲/۱۰؛ تاریخ انتشار: ۱۴۰۱/۰۳/۱۶

نوع مقاله: علمی پژوهشی

ناشر: نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور

نویسنده‌گان

«دانش» ترکیبی پویا از تجربیات، ارزش‌ها، اطلاعات موجود و نگرش‌های کارشناسی نظام یافته است که چارچوبی برای ارزش‌سازی و بهره‌گیری از تجربیات و اطلاعات جدید به دست می‌دهد. در واقع، دانش عمیق تر و غنی‌تر از داده و اطلاعات است. دانش در ذهن دانشور پدید می‌آید و به کار گرفته می‌شود. دانش در سازمان‌های تنها در مدارک و ذخایر دانش، بلکه در فرایندهای کاری، فرایندهای سازمانی، اعمال و هنجارها هم نمود پیدا می‌کند. به عبارتی دیگر، دانش ساده و روشی نیست و ترکیبی از چند عامل مختلف و متفاوت است. دانش در خود مردم قرار دارد و بخشی از پیچیدگی‌های ندانسته‌های انسانی است (داونپورت و پروساک^۱، ۱۳۷۹). در سازمان‌های امروزی، دانش به عنوان سرمایه‌ای مهم برای ایجاد مزیت رقابتی شناخته شده و سازمان‌های باهوسیله مدیریت دانش^۲ به بازدهی بهتری دست یافته و سطوح رضایت مدیریتی را افزایش داده‌اند. موفقیت سازمان‌ها به طور فزاینده‌ای به این موضوع وابسته است که چطور سازمان توائیسته است دانش را میان کارکنان سطوح مختلف جمع آوری، ذخیره و بازیابی کند. در واقع، در عصری که عصر «اطلاعات و دانش» نام‌گرفته، مزیت اصلی در «سرمایه دانش» نهفته است (مشبکی و زارعی، ۱۳۸۲). از سوی دیگر، در سازمان‌های امروزی، علاوه بر مدیریت دانش، به عنوان یکی از مسائل مهم برای بقای سازمان‌ها، پارادایم‌های دیگری نیز ظاهر شده‌اند و امتیازهای رقابتی تغییر شکل داده‌اند. بزرگ‌ترین امتیاز رقابتی در پارادایم‌های جدید کسب و کار، «یادگیری» است (بوز^۳، ۲۰۰۴)، به همین دلیل است که مفهوم یادگیری سازمانی^۴ در سال‌های اخیر مطرح شده و رشد فزاینده‌ای داشته و سازمان‌ها به جای رفتارها و حرکت‌های سنتی خود، که در بهترین شکل در برگیرنده آموزش نیز بوده است، تبدیل به سازمان‌هایی شده‌اند که همواره یاد می‌گیرند. از آنجا که پژوهش حاضر به بررسی رابطه بین «مدیریت دانش» و «یادگیری سازمانی» متمرکز است، در ادامه سعی شده است تابه این دو متغیر اصلی پژوهش بیشتر پرداخته شود.

■ مدیریت دانش: اعمال مدیریت و زمینه‌سازی برای تبدیل دانش (ضم‌منی به صریح، وبالعکس) در داخل یک سازمان از طریق گردآوری، اشتراک‌گذاری، و استفاده از دانش به عنوان سرمایه‌ای سازمانی در راستای دستیابی به اهداف سازمان مدیریت دانش نام دارد (حسن‌زاده، ۱۳۸۳). آرونسون و توربن^۵ (۲۰۰۱) معتقدند که توافقی برای تعریف مدیریت دانش وجود ندارد. این عدم توافق بیشتر ناشی از پیچیدگی و ابهام در جزء دوم این ترکیب یعنی دانش است (به نقل از عدلی، ۱۳۸۴). با این حال، از معروف‌ترین تعاریف ارائه شده در این خصوص می‌توان به تعریف داونپورت و پروساک (۱۳۷۹) اشاره کرد که طبق آن مدیریت دانش مفهومی برای توصیف فرایندهایی است که از طریق آن‌ها سازمان به توسعه، سازمان‌دهی، و اشتراک‌گذاری دانش با هدف دستیابی به مزیت رقابتی می‌پردازد. طبق تعریف مرکز کیفیت و بهره‌وری آمریکا، مدیریت دانش عبارت است از استراتژی‌ای با هدف در اختیار گذاشتن دانش صحیح به فرد مناسب در زمان مناسب (نقل در رخانی و غبی، ۱۳۹۴). از دیدگاه شان هونگ^۶ (۲۰۰۰) در قرن بیست و یکم، کتابخانه‌ها به ناجار با موضوع بدیعی به نام مدیریت دانش مواجه خواهند شد و مدیریت منابع انسانی هسته اصلی مدیریت دانش در کتابخانه‌های است (نقل در محمدی استانی، ۱۳۹۰). در این پژوهش، مدیریت دانش در کتابخانه‌های عمومی استان فارس از طریق نمرات پاسخ‌گویان به پرسش‌نامه‌ای که از نظریه بکوویتز و ویلیامز^۷ (۱۹۹۹) اقتباس شده و شامل ۴۵ سؤال است و بر اساس مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت سنجیده می‌شود. یکی از مدل‌های مطرح در حوزه مدیریت دانش مدل بکوویتز و ویلیامز (۱۹۹۹) بوده که شامل هفت مرحله است: گردآوری^۸، به کار گیری^۹، یادگیری،

1. Davenport & Prusak
2. knowledge management
3. Bose
4. organizational learning
5. Aronson & Turban
6. Shanhong
7. Bukowitz & Williams
8. acquisition
9. usage

تسهیم^۱، ارزیابی^۲، ایجاد و تجمیع^۳، و استفاده مؤثر^۴. گرداوری دانش به معنای شناسایی و سازماندهی دانش مرتبط با نیاز، شناسایی دانش درون و بیرون از سازمان است؛ به کارگیری به معنای استفاده از دانش‌های موجود در تصمیم‌گیری‌ها و حل مسائل است؛ یادگیری به معنای جمع‌آوری تجربیات و آموخته‌های از فعالیت‌های قبلی و کاربرد آن در فعالیت‌ها یا موقعیت‌های بعدی است؛ تسهیم به معنای اشتراک دانش موجود و انتقال آن به محل موردنیاز یا فرد متقاضی است؛ ارزیابی به معنای ارزیابی دانش موجود و نیازهای دانش فعلی و آتی سازمان است؛ ایجاد/تجمیع به معنای ایجاد محیطی به منظور تولید دانش جدید و ذخیره‌سازی آن با کمک فناوری است. ایجاد/تجمیع دانش شامل تمام فعالیت‌هایی است که افراد یا سازمان به ایجاد یا توسعه مهارت‌هایی که خود فاقدشان هستند می‌پردازند (بکوویتز و بیلیامز، ۱۹۹۹)؛ منظور از استفاده مؤثر استفاده از دانش موجود در موقعیت‌های جدید سازمان قبل از مراجعه به منابع بیرونی است (عرب‌رحمتی‌پور و محمدعلی‌پور، ۲۰۱۵).

■ یادگیری سازمانی: کرت و مارچ^۵ که در سال ۱۹۶۳ اولین بار عبارت یادگیری سازمانی را ابداع کردند و معتقدند یادگیری سازمانی تلاش سازمان‌ها در پاسخ به تغییرات محیط خارجی خود برای تطابق اهداف سازمان با شرایط جدید و کنکاش برای یافتن رویه‌هایی است که سازمان را برای دستیابی به اثربخشی بیشتر یاری می‌کند (شیپتون، ۲۰۰۶، بهنگل از مارکوات، ۱۳۸۸). یادگیری سازمانی فرایندی مبتنی بر تجربه است که از طریق آن دانش مربوط به روابط توسعه می‌یابد و به تدریج عادی می‌شود. علاوه بر آن، دانش وارد حافظه سازمانی شده و رفتار جمعی را تغییر می‌دهد (سداتی، ۱۳۸۹). ساکا^۶ (۲۰۰۹) یادگیری سازمانی را فرایندی پویا دانسته که سازمان را قادر می‌سازد تا به سرعت با تغییر سازگاری یابد. این فرایند شامل تولید دانش جدید، مهارت‌ها و رفتارهایی شود. یادگیری سازمانی راه اصلی ایجاد کار مبتنی بر دانش و بهبود کارایی سازمان است. پس یک سازمان موفق باید در یادگیری پویا باشد (بهنگل از فرامرزی، ۱۳۹۴). در این پژوهش، یادگیری سازمانی در کتابخانه‌های عمومی استان فارس از طریق نمرات پاسخ‌گویان به یک پرسش‌نامه که از نظریه نیفه^۷ (۲۰۰۱) اقتباس، و شامل ۲۳ سؤال و بر اساس مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت سنجیده می‌شود.

تاکنون چندین پژوهش به رابطه بین مدیریت دانش و یادگیری سازمانی پرداخته‌اند، برای مثال، سیالاوی و همکاران (۱۳۹۳) در سازمان شرکت ملی حفاری ایران؛ خاکپور و زارعی (۱۳۹۳) در جامعه دبیران زن شهر مرودشت؛ علیزاده و فیضی زنگیر (۱۳۹۴) در جامعه کارکنان شبکه بهداشت و درمان شهرستان بندر آستارا). با وجود این، مرور متون نشان می‌دهد بررسی رابطه بین مدیریت دانش و یادگیری سازمانی در کتابخانه‌های عمومی چندان موضوع توجه نبوده است. از این‌رو، در ادامه سعی شده است به پژوهش‌هایی پرداخته شود که به هریک از این متغیرها در کتابخانه‌ها به صورت جداگانه پرداخته‌اند. بررسی متون مربوطه نشان می‌دهد که رابطه بین دو متغیر مدیریت دانش و نوآوری بیش از سایر مفاهیم این حوزه مورد توجه پژوهشگران بوده است؛ از جمله می‌توان به پژوهش‌های مکی‌زاده و فرزین یزدی (۱۳۹۴) و محمودی، زارعی و فامیل روحانی (۱۴۰۰) اشاره کرد. مکی‌زاده و فرزین یزدی (۱۳۹۴) نشان دادند وضعیت ابعاد مدیریت دانش و نوآوری در کتابخانه‌های عمومی استان یزد در سطح متوسط قرار داشته و ابعاد فرایندی مدیریت دانش شامل «سازماندهی، ذخیره، و تسهیم دانش»، «خلق دانش و کسب دانش»، «تبديل و به کارگیری دانش»، و ابعاد زیرساختی آن شامل «فناوری و ساختار» و «فرهنگ»

1. sharing
2. assessment
3. production and consolidation
4. efficient use
5. Arab-Rahmatipour & Mohammad-Alipour
6. Crete & March
7. Shiptun
8. Markwart
9. Saka
10. Neefe

بانوآوری رابطه‌ای معنادار دارد. همچنین، محمودی، زارعی و فامیل روحانی (۱۴۰۰) نشان دادند سرمایه‌های فکری و نوآوری با نقش میانجی گری مدیریت دانش در کتابخانه‌های عمومی کشور رابطه‌ای مثبت و معنادار وجود دارد. قادری سیاه بیدی، جعفری، و فامیل روحانی (۱۳۹۵) نشان دادند مدیریت دانش در کتابخانه‌های عمومی شهر کرمانشاه در حد متوسط قرار دارد و محمدی استانی و شجاع فرد (۱۳۹۹) نشان دادند امکان اجرای مدل مدیریت دانش بکوویتز و ولیامز در کتابخانه‌های عمومی استان قم بالاتر از سطح متوسط است و مؤلفه‌های یادگیری دانش و ارزیابی دانش دارای بیشترین تأثیر بر مؤلفه تسهیم دانش هستند. از این‌رو، پیشینه پژوهش‌های مرتبه با مدیریت دانش نشان می‌دهد مدیریت دانش در کتابخانه‌های عمومی تقریباً در سطح متوسط قرار دارد. دیگر متغیر پژوهش حاضر یادگیری سازمانی است؛ در مرود یادگیری سازمانی در جامعه کتابداران کتابخانه‌های عمومی پژوهش‌های بسیار اندکی انجام شده است؛ از جمله مرادی‌نیا، ترکیان‌تبار، و حسومی (۱۳۹۷) و سیدین، مرادی‌نیا، و بهمنی (۱۳۹۷) در دو پژوهش نسبتاً مشابه به بررسی رابطه بین یادگیری سازمانی و توانمندسازی کتابداران کتابخانه‌های عمومی به ترتیب در استان‌های قزوین و مرکزی پرداختند. نتایج پژوهش‌ها نشان داد همبستگی قوی و مثبتی بین متغیرهای توانمندسازی (احساس معناداری شغل، احساس شایستگی، احساس استقلال، احساس مؤثر بودن، و احساس اعتماد به همکاران) و یادگیری سازمانی در جامعه مرور بررسی دارد.

در بخش پژوهش‌های خارجی، صرافزاده، مارتین، و حاضری^۱ (۲۰۱۰) نشان دادند جامعه کتابداری و اطلاع‌رسانی نگرشی مثبت نسبت به مدیریت دانش در کتابخانه‌ها دارد؛ نه فقط به این دلیل که مدیریت دانش می‌تواند کتابخانه‌ها را به سازمان اصلی خود نزدیک تر کند، بلکه به این دلیل که ممکن است به کتابخانه‌ها کمک کند تا در محیطی چالش‌برانگیز به حیات خود ادامه دهند. این پژوهش نشان داد کتابخانه‌ها هنوز در مراحل اولیه درک مفاهیم بالقوه مدیریت دانش هستند. ارتباط بین مدیریت دانش و یادگیری سازمانی عمدتاً در کتابخانه‌های دانشگاهی موضوع پژوهش بوده است. در این زمینه، نیقرش^۲ (۲۰۲۱) در پژوهشی با عنوان «واقعیت کاربرد روش‌های مدیریت دانش و تأثیر آن در دستیابی به کیفیت آموزش عالی در اردن» نشان داد که بین مدیریت دانش و تأثیر آن بر کیفیت آموزش عالی در دانشگاه کاربردی البلاقا رابطه‌ای معنادار وجود دارد. همچنین، لازم است به متولیان فرایند آموزشی و افراد مجريب در این حوزه توجه شده و توانایی‌های آن‌ها برای اجرای دانش توسعه داده و برای اجرای دانش از یک تیم کاری متخصص استفاده شود. در خصوص یادگیری سازمانی، جعفر، کسیم، غزالی، ادریس و خلیب^۳ (۲۰۱۴) به بررسی عملکردهای سه‌بعدی سازمان یادگیرنده (فرهنگ یادگیری سازمانی، رهبری، و گفت‌و‌گو) در کتابخانه عمومی ایالت سلانگور^۴ در مالزی پرداختند. نتیجه پژوهش نشان داد این کتابخانه تمایلی مثبت برای یادگیرنده بودن دارد. پاسخ‌دهندگان کاملاً موافق هستند که فرهنگ یادگیری سازمانی و رهبری در سازمان آن‌ها جای دارد. فاکتی، وز، و استیل^۵ (۲۰۱۶) به بررسی یادگیری سازمانی در کتابخانه‌های دانشگاهی پرداختند. بررسی مذکور نشان داد موضوع یادگیری سازمانی فرایندی است شامل یادگیری فردی، گروهی، و سازمانی. همچنین، ارتباط فرهنگ یادگیری، فرهنگ یادگیری سازمانی، و سبک رهبری با یادگیری سازمانی و عملکرد کتابخانه، اهمیت یادگیری فردی و گروهی برای دستیابی به یادگیری سازمانی، اجتماعات یادگیری (شبکه‌های درون و برون‌سازمانی)، و اجتماعات عملی برای تولید و انتقال دانش کسب شده در این زمینه حائز اهمیت هستند. با توجه به مطالب مطرح شده، یادگیرنده بودن و مدیریت دانش عواملی مهم در بقای سازمان‌ها بالاخص در سازمان‌های دانش محور مانند کتابخانه‌های عمومی هستند. مدیریت دانش با رویکرد یادگیری سازمانی به معنای آسان‌سازی فرایند ایجاد و تسهیم دانش، تأمین با فراهم آوردن محیط کاری مثبت و سیستم پاداش‌های اثربخش است؛ زیرا هسته اصلی مدیریت دانش یادگیرنده بودن است (ملکی‌نیا و بجانی، ۱۳۸۸). از این‌رو، مهم‌ترین مسئله

1. Sarrafzadeh, Martin & Hazeri

2. Nigresh

3. Jaafar, Kassim, Ghazali, Idris & Khalib

4. Selangor State Public Libraries in Malaysia

5. Faqueti, Alves & Steil

این پژوهش این است که آیا بین مدیریت دانش و یادگیری سازمانی در کتابخانه‌های عمومی رابطه وجود دارد؟ و چنانچه رابطه وجود داشته باشد، آیا مؤلفه‌های مدیریت دانش می‌توانند یادگیری سازمانی را پیش‌بینی کنند؟. این پژوهش در جامعه کتابداران کتابخانه‌های عمومی استان فارس (به عنوان نمونه در دسترس) انجام شده است.

هدف پژوهش

هدف اصلی این پژوهش بررسی رابطه بین مدیریت دانش و یادگیری سازمانی در میان کتابداران کتابخانه‌های عمومی استان فارس است.

فرضیه‌های پژوهش

دو فرضیه در این پژوهش بررسی شده است:

فرضیه اول: بین مدیریت دانش و یادگیری سازمانی کتابداران کتابخانه‌های عمومی استان فارس رابطه وجود دارد.

فرضیه دوم: مدیریت دانش توان پیش‌بینی یادگیری سازمانی را در میان کتابداران کتابخانه‌های عمومی استان فارس دارد.

روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش توصیفی-هم‌بستگی با ماهیت کاربردی و از لحاظ زمانی، مقطعی است. در این پژوهش، از روش میدانی برای گردآوری داده‌ها استفاده شده است. جامعه آماری این پژوهش را کلیه کتابداران کتابخانه‌های عمومی استان فارس که در سال ۱۴۰۰ مشغول به کار بوده و تعداد آن‌ها ۳۲۲ نفر است تشکیل می‌دهد. برای تعیین حجم نمونه، از فرمول کوکران^۱ با برآورد واریانس استفاده شد. از آنجا که در پژوهش حاضر واریانس جامعه آماری نامعلوم است، انجام مطالعه‌ای مقدماتی در مورد گروهی از افراد جامعه به منظور تعیین واریانس جامعه ضرورت دارد. به همین منظور، یک گروه سی‌نفری از جامعه آماری به صورت تصادفی انتخاب شده و پرسش‌نامه‌ها در میان آن‌ها توزیع، و پس از استخراج داده‌های مربوط به پاسخ‌های گروه نمونه مذکور و برآورد واریانس جامعه، حجم نمونه آماری پژوهش با استفاده از فرمول مذکور تعیین شد. با توجه به اینکه جامعه آماری ۳۲۲ نفر است، حجم نمونه برابر با ۱۷۵ نفر است.

در پژوهش حاضر، برای جمع‌آوری اطلاعات از دو پرسشنامه استاندارد شامل پرسشنامه مدیریت دانش بر اساس مدل مدیریت دانش بکوویتز و ولیامز (۱۹۹۹) (۳۵ گویه و پرسشنامه یادگیری سازمانی براساس نظریه نیفه ۲۰۰۱) شامل ۲۳ گویه در طیف پنج گانه لیکرت (از خیلی زیاد تا خیلی کم) استفاده شده است؛ همچنین، در بخش ابتدایی پرسشنامه نیز سؤالاتی درخصوص ویژگی‌های جمعیت‌شناختی جامعه موردمطالعه پرسیده شده است. پرسشنامه‌ها به صورت پیوسته (آنلاین) و پیام از طریق سامانه اتماسیون اداری کتابخانه‌های عمومی در اختیار کتابداران قرار گرفت. برای تعیین روایی پرسشنامه، از روایی محتوا برای استفاده شد. بر این اساس، پرسشنامه بررسی رابطه بین مدیریت دانش و یادگیری سازمانی در میان کتابداران کتابخانه‌های عمومی استان فارس به پنج نفر از استادان و متخصصان علم اطلاعات و دانش‌شناسی و مدیریت دانشگاه اصفهان داده شد که گویی‌ها بررسی و مطابق با فرهنگ کتابخانه‌ها اصلاح شد، و بدین ترتیب روایی محتوا برای پرسشنامه مورد تأیید قرار گرفت.

برای محاسبه پایایی این پرسشنامه، از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است. ضریب پایایی پرسشنامه یادگیری سازمانی ۰/۹۳ است. ضریب پایایی کل برای هریک از پرسشنامه‌های مدیریت دانش و یادگیری سازمانی در جدول ۱ نشان داده شده است.

1. Cochran

جدول ۱. ضرایب پایایی پرسش نامه ها و مؤلفه ها

یادگیری سازمانی		مدیریت دانش					
۰/۹۳		۰/۹۳					
استفاده مؤثر	ایجاد/تجمیع	ارزیابی	تسهیم	یادگیری	به کارگیری	یافتن	
۰/۸۰	۰/۸۸	۰/۷۲	۰/۸۲	۰/۷۹	۰/۷۵	۰/۸۱	

همان طور که مشاهده می شود، پایایی کل پرسش نامه در هر دو مؤلفه و همچنین پایایی هریک از گویه های مربوط به مؤلفه مدیریت دانش از سطحی قابل قبول برخوردار است.

در پژوهش حاضر، از آمار توصیفی واستنباطی برای تجزیه و تحلیل داده ها استفاده شد. در سطح آمار توصیفی از مشخصه های آماری مانند فراوانی، درصد، میانگین، انحراف معیار، و در بخش آمار استنباطی از آزمون های همبستگی پیرسون و رگرسیون خطی چند گانه استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده های حاصل از پرسش نامه، از نرم افزار آماری اس بی اس (ویراست ۲۲) در دو سطح آمارهای توصیفی و استنباطی استفاده شد.

یافته ها

در ابتدای این بخش لازم است تا وضعیت جمعیت شناختی جامعه پژوهش بررسی شود.

جدول ۲. وضعیت جمعیت شناختی جامعه مورد مطالعه

سن	جمع					
	بدون پاسخ	مرد	زن	بدون پاسخ	مرد	زن
(٪/۱۰۰) ۱۷۵	-	(٪/۳۶/۶) ۶۴	(٪/۶۳/۴) ۱۱۱	(٪/۱۰۰) ۱۷۵		
مدرسک تحصیلی						
(٪/۱۰۰) ۱۷۵	۱ نفر (٪/۰/۶)	۵ نفر (٪/۲/۸)	۲۰ نفر (٪/۱۱/۴)	۲۰ نفر (٪/۲۰)	۳۵ نفر (٪/۳۴/۳)	۶۰ نفر (٪/۳۰/۹)
رشته تحصیلی						
(٪/۱۰۰) ۱۷۵	۱ نفر (٪/۰/۶)	۴ نفر (٪/۲/۳)	۷۱ نفر (٪/۴۰/۵)	۸۱ نفر (٪/۴۶/۳)	۸ نفر (٪/۴/۶)	۱۰ نفر (٪/۵/۷)
سابقه کار						
(٪/۱۰۰) ۱۷۵	۲۱ نفر (٪/۱۲)	۲۸ نفر (٪/۱۶)	۳۲ نفر (٪/۱۸/۳)	۳۲ نفر (٪/۳۳/۱)	۵۸ نفر (٪/۳۳/۷)	۳۵ نفر (٪/۲۰)
جمع	بدون پاسخ	غیر کتابداری	کتابداری	بدون پاسخ	جمع	جمع
مدرسک تحصیلی						
(٪/۱۰۰) ۱۷۵	-	(٪/۳۳/۷) ۵۹	(٪/۶۶/۳) ۱۱۶	(٪/۳۳/۶) ۱۷۵		
رشته تحصیلی						
(٪/۱۰۰) ۱۷۵	۱ نفر (٪/۰/۶)	۴ نفر (٪/۲/۳)	۷۱ نفر (٪/۴۰/۵)	۸۱ نفر (٪/۴۶/۳)	۸ نفر (٪/۴/۶)	۱۰ نفر (٪/۵/۷)
سابقه کار						
(٪/۱۰۰) ۱۷۵	۲۱ نفر (٪/۱۲)	۲۸ نفر (٪/۱۶)	۳۲ نفر (٪/۱۸/۳)	۳۲ نفر (٪/۳۳/۱)	۵۸ نفر (٪/۳۳/۷)	۳۵ نفر (٪/۲۰)
جمع	بدون پاسخ	۱۶-۲۰	۱۱-۱۵	۶-۱۰	۱-۵	۲۱
مدرسک تحصیلی						
(٪/۱۰۰) ۱۷۵	۱ نفر (٪/۰/۶)	۲۱ نفر (٪/۱۲)	۲۸ نفر (٪/۱۶)	۳۲ نفر (٪/۱۸/۳)	۵۸ نفر (٪/۳۳/۱)	۳۵ نفر (٪/۲۰)
رشته تحصیلی						
(٪/۱۰۰) ۱۷۵	۱ نفر (٪/۰/۶)	۴ نفر (٪/۲/۳)	۷۱ نفر (٪/۴۰/۵)	۸۱ نفر (٪/۴۶/۳)	۸ نفر (٪/۴/۶)	۱۰ نفر (٪/۵/۷)
سابقه کار						
(٪/۱۰۰) ۱۷۵	۱ نفر (٪/۰/۶)	۴ نفر (٪/۲/۳)	۷۱ نفر (٪/۴۰/۵)	۸۱ نفر (٪/۴۶/۳)	۸ نفر (٪/۴/۶)	۱۰ نفر (٪/۵/۷)

همان طور که در جدول ۲ مشاهده می شود، بیشترین افراد مشارکت کننده در این پژوهش زن هستند (۶۳/۴ درصد). از نظر سنی، اکثر این افراد کمتر از ۳۵ تا ۴۰ سال (۶۵/۲ درصد) هستند. مدرک تحصیلی اکثر

مشارکت کنندگان کارشناسی و کارشناسی ارشد با مجموع ۱۵۲ نفر (تقریباً ۸۷ درصد) و اکثرًا در رشته کتابداری است. بیشترین سابقه کاری این افراد بین ۱ تا ۱۰ سال (تقریباً ۵۰ درصد) است. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، لازم است تا در ابتداء وضعیت نرمال یا غیرنرمال بودن توزیع داده‌ها بررسی شود. بدین منظور، از آزمون کلموگروف- اسمیرنف استفاده شده است.

جدول ۳. نتایج آزمون کلموگروف- اسمیرنف برای بررسی نرمال بودن توزیع داده ها

یادگیری سازمانی	مدیریت دانش							مؤلفه‌ها
	استفاده مؤثر	ایجاد تجمیع	ارزیابی	تسهیم	یادگیری	به کارگیری	گردآوری	
۰/۰۶۹	۰/۰۵۹	۰/۰۶۷	۰/۰۴۹	۰/۰۵۸	۰/۰۲۸	۰/۰۵۱	۰/۱۵۴	آماره
۱۷۴	۱۷۴	۱۷۴	۱۷۴	۱۷۴	۱۷۴	۱۷۴	۱۷۴	Df
۰/۱۰۵	۰/۱۴۴	۰/۱۲۱	۰/۲۰۰	۰/۱۵۳	۰/۲۰۰	۰/۱۹۰	۰/۱۸۳	مقدار

همان طور که در جدول ۳ مشاهده می شود، مؤلفه مدیریت دانش و گویه های مربوطه و مؤلفه یادگیری سازمانی همگی نرمال هستند ($p < 0.05$). در ادامه، به بررسی فرضیه های پژوهش پرداخته شده است.

فرضیه اول پژوهش: بین مدیریت دانش و یادگیری سازمانی در میان کتابداران کتابخانه‌های عمومی استان فارس، اسطله وجود دارد.

به منظور آزمون این فرضیه، ضرایب همبستگی پیرسون بین متغیرهای پیش‌بین و متغیر ملاک محاسبه شد که نتایج آن در جدول ۴ مشاهده می‌شود.

جدول ۴. نتایج آزمون هم‌بستگی پیرسون بین متغیرهای پژوهش

۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	گردآوری
							۱	•/۶۴۸** به کارگیری
					۱	•/۷۹۱** یادگیری		
				۱	•/۷۹۱** تسهیم	•/۷۴۳** •/۶۸۱**		
			۱	•/۷۶۷** ارزیابی	•/۷۳۰** •/۶۶۷** •/۶۶۰**	•/۶۶۷** •/۶۶۰**		
		۱	•/۷۹۴** ایجاد/تجمیع	•/۷۳۶** •/۷۰۱** •/۶۷۶** •/۶۹۱**	•/۷۰۱** •/۶۷۶** •/۶۹۱**			
۱	•/۸۲۰** استفاده مؤثر	•/۷۴۰** •/۷۲۹** •/۶۵۳** •/۶۳۷**	•/۷۲۹** •/۶۵۳** •/۶۰۴** •/۶۳۷**	•/۷۰۰** •/۸۸۰** •/۸۹۸** •/۸۸۰**	•/۹۰۰** •/۸۸۰** •/۸۹۸** •/۸۸۰**	•/۸۵۶** یادگیری سازمانی		

•,♦) > p ***

همان طور که در جدول ۴ مشاهده می شود، همه مؤلفه های مدیریت دانش با یادگیری سازمانی رابطه ای معنادار دارند ($p < 0.01$) و مؤلفه ایجاد/تجمیع بیشترین میزان همبستگی با یادگیری سازمانی رانشان می دهد. ازین رو، با مشاهده وجود همبستگی می توان به بررسی توان پیش بینی متغیر وابسته توسط مؤلفه های متغیر مستقل پرداخت که در ادامه در فرضیه دوم پژوهش به این مهمن پرداخته شده است.

فرضیه دوم: مدیریت دانش توان پیش بینی یادگیری سازمانی کتابداران کتابخانه های عمومی استان فارس را دارد.

برای آزمون این فرضیه، از آزمون تحلیل رگرسیون خطی چندگانه به روش «ورود^۱» استفاده شده است. نتایج این آزمون در جدول ۵ مشاهده می شود.

جدول ۵. نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه به روش ورود برای پیش بینی یادگیری سازمانی از طریق ابعاد مدیریت دانش

P-Value	T	Beta	SE	B	متغیرهای پیش بین
۰/۳۳۷	۰/۹۶۴	---	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	مقدار ثابت
۰/۰۰۰	۲۲۸/۵۷۰	۰/۱۲۳	۰/۰۰۱	۰/۱۴۳	گردآوری
۰/۰۰۰	۲۵۴/۰۱۲	۰/۱۵۷	۰/۰۰۱	۰/۱۴۳	به کارگیری
۰/۰۰۰	۲۴۶/۸۲۶	۰/۱۷۰	۰/۰۰۱	۰/۱۴۳	یادگیری
۰/۰۰۰	۲۴۴/۰۸۹	۰/۱۷۰	۰/۰۰۱	۰/۱۴۲	تسهیم
۰/۰۰۰	۲۶۱/۷۰۷	۰/۱۷۴	۰/۰۰۱	۰/۱۴۳	ارزیابی
۰/۰۰۰	۲۶۶/۸۱۰	۰/۱۹۷	۰/۰۰۱	۰/۱۴۴	ایجاد/تجمیع
۰/۰۰۰	۲۴۰/۷۷۴	۰/۱۵۸	۰/۰۰۱	۰/۱۴۲	استفاده مؤثر
ADJ.R ^۲ = ۱/۰۰۰		R ^۲ = ۱/۰۰۰		R = ۱/۰۰۰	

همان طور که در جدول ۵ مشاهده می شود، مقدار ADJ.R^۲ برابر با ۱ است، و این امر نشان می دهد مؤلفه های مدیریت دانش به طور کامل (۱۰۰ درصد) واریانس یادگیری سازمانی را تبیین می کنند. همچنین، مقدار P-Value نشان می دهد همه مؤلفه های مدیریت دانش یادگیری سازمانی را به نحوی معنادار پیش بینی می کنند. در میان مؤلفه های مدیریت دانش، مؤلفه ایجاد/تجمیع بزرگ ترین مقدار بتا ($= ۰/۱۹۷$) را دارد و بنابراین بهترین پیش بینی کننده متغیر وابسته یعنی یادگیری سازمانی است. در نهایت، معادله رگرسیون برای فرضیه مورد بررسی به صورت زیر است:

$$\text{یادگیری سازمانی} = (\text{گردآوری})_{0/143} + (\text{به کارگیری})_{0/143} + (\text{یادگیری})_{0/143} + (\text{تسهیم})_{0/142} + (\text{ارزیابی})_{0/143} + (\text{ارزیابی})_{0/144} + (\text{ایجاد/تجمیع})_{0/142} + (\text{استفاده مؤثر})_{0/158}$$

بحث و نتیجه گیری

در این پژوهش دو فرضیه مورد بررسی قرار گرفت. فرضیه اول پژوهش به بررسی رابطه بین مدیریت دانش و یادگیری سازمانی پرداخت. این فرضیه تأیید شد و نتیجه آزمون همبستگی پیرسون نشان داد همه مراحل

1. Enter

مدیریت دانش یعنی گرداوری، به کارگیری، یادگیری، تسهیم، ارزیابی، ایجاد/تجمیع، واستفاده مؤثر از دانش با یادگیری سازمانی رابطه‌ای معنادار دارند. در این میان، ایجاد/تجمیع و سپس تسهیم بیشترین همبستگی را با یادگیری سازمانی داشته‌اند (به ترتیب با ضریب همبستگی ۰/۹۰۰ و ۰/۸۹۸). همچنین، نتیجه آزمون رگرسیون خطی چندگانه نشان داد ۱۰۰ درصد واریانس بین مدیریت دانش و یادگیری سازمانی مشترک است. این نتایج با این استنتاج پژوهش نقرش (۲۰۲۱) هم خوانی دارد که اجرای مدیریت دانش در سازمان‌ها باعث دستیابی به کیفیت آموزشی بهتر و یادگیری در سازمان‌ها شده است و در نتیجه رابطه‌ای معنادار بین دو مؤلفه مدیریت دانش و یادگیری سازمانی وجود دارد. این یافته‌ها با برخی نتایج به دست آمده از پژوهش‌های مرادی‌نیا، ترکیان‌تبار، و حسومی (۱۳۹۷) و سیدین، مرادی‌نیا، و بهمنی (۱۳۹۷) نیز که به توانمندسازی کتابداران از طریق یادگیری دانش پرداخته‌اند هم خوانی دارد. طبق نتایج به دست آمده، می‌توان این گونه استنباط کرد که مدیریت دانش مهم‌ترین عامل در ایجاد تغییراتی مطلوب از طریق یادگیری سازمانی در کتابخانه‌های عمومی استان فارس است. همان‌طور که مشاهده شد، دو مؤلفه «ایجاد/تجمیع» و «تسهیم» بیشترین همبستگی را بایادگیری سازمانی نشان دادند. همچنین، طبق آنچه پیشتر اشاره شد، ایجاد/تجمیع شامل کلیه فعالیت‌هایی است که افراد یا سازمان به ایجاد یا توسعه مهارت‌هایی که خود فاقدشان هستند می‌پردازند و این مسئله با توجه به تغییرات و تحولات دنیای پیرامون کتابداران کتابخانه‌های عمومی، نیاز به یادگیری دانش و مهارت‌های جدید به منظور پیشبرد اهداف سازمان را ایجاب می‌کند. لازمه نیل به این مهم، ایجاد محیط و فضای مناسب برای ارتقای مهارت‌ها و دانش کارکنان کتابخانه‌های عمومی استان فارس است؛ این یافته با یافته‌های پژوهش سیدین، مرادی‌نیا، و بهمنی (۱۳۹۷) هم‌سوست. همچنین، این مؤلفه قوی‌ترین پیش‌بینی کننده یادگیری سازمانی است که اهمیت تمرکز بر یادگیری مهارت و توانمندی‌های جدید را افزایش می‌دهد. مؤلفه تسهیم دانش بر توسعه ارتباطات فردی و سازمانی و تبادل تجارب مؤثر به منظور بهبود محیط یادگیری و غنی‌سازی تجارب دانش تأکید دارد، به طوری که تسهیم دانش را می‌توان هسته‌اصلی مدیریت دانش دانست؛ این یافته‌ها پژوهش‌علی‌زاده و فیضی‌زنگیر (۱۳۹۴) را تأیید می‌کند.

در نهایت، اگرچه پژوهش حاضر به نحوه و چگونگی مدیریت دانش در کتابخانه‌های عمومی استان فارس نپرداخته است^۱، ولی به نظر می‌رسد لازم است پژوهش‌های عمیقی در این زمینه صورت گیرد تا بتوانند تصویری کامل‌تر از وضعیت مدیریت دانش در کتابخانه‌های این استان ارائه کنند. از طرف دیگر، یادگیری سازمانی نیز فرایندی مداوم برای شناخت و به موازات آن انجام تغییرات در کتابخانه‌های عمومی است. این مفهوم در متون حوزه کتابخانه‌های عمومی استان فارس (و به طور کلی در متون حوزه کتابخانه‌های عمومی) چندان مورد توجه نبوده است و می‌توان ادعا کرد پژوهش حاضر در این زمینه جزو مطالعات اولیه است. طبق یافته‌های پژوهش حاضر، می‌توان این گونه استنباط کرد که یادگیری سازمانی از ملزومات روزآمدسازی برنامه‌مدیریت دانش است؛ زیرا بدون یادگیری سازمانی دانش جدید خلق نخواهد شد.

پیشنهادهای کاربردی

■ پیشنهاد می‌شود به منظور توسعه یادگیری سازمانی، کارکنانی که مهارت‌های ویژه‌ای دارند شناسایی شده و به منظور اشتراک دانش با سایر کارکنان تشویق شوند و ایجاد انگیزه در این زمینه مدنظر قرار گیرد؛

■ پیشنهاد می‌شود به منظور روزآمد بودن و هماهنگی با تغییرات پیرامون، کتابخانه‌های عمومی (به عنوان سازمانی یادگیرنده) میزان تعامل و تبادل با مراکز اطلاعاتی، ناشران، مجلات، همایش‌ها و کنفرانس‌های علمی در حوزه‌های مختلف را افزایش دهند؛

■ پیشنهاد می‌شود مدیران و مسئولان کتابخانه‌های عمومی استان فارس وضعیت به کارگیری دانش توسط کتابداران کتابخانه‌های عمومی را از طریق روش‌هایی مانند خودارزیابی، تهیه فرم‌های ارزیابی مناسب، و ارزیابی عملکرد فردی کارکنان به طور مداوم ارزیابی کنند.

۱. برخی پژوهش‌ها مانند خوش‌کنار، عبدالی، و خوش‌کنار (۱۳۹۴) تا حدودی به این مهم در کتابخانه‌های عمومی استان فارس پرداخته‌اند.

منابع

- بکوویتز، وندی آر؛ ویلیامز، روث ال. (۱۳۹۱). مدیریت دانش کاربردی (علی حسین کشاورزی و علی رضائیان، مترجمان). تهران: سمت.
- حسن زاده، محمد (۱۳۸۳). مدیریت دانش: مفاهیم و زیرساخت‌ها. تهران: انتشارات کتابدار.
- خاکپور، سارا؛ زارعی، رضا (۱۳۹۳، آذر). بررسی رابطه هوش سازمانی و مدیریت دانش با یادگیری سازمانی. در مجموعه مقالات نخستین همایش ملی علوم تربیتی و روان‌شناسی (صص. ۱-۱۶).
- داونپورت، تامس؛ پروسک، لارنس (۱۳۷۹). مدیریت دانش (حسین رحمان سرشت، مترجم). تهران: نشر ساپکو.
- دولانی، عباس؛ شناور، آمنه؛ و برادر، آمنه (۱۳۹۷). بررسی رابطه بین سرمایه اجتماعی و یادگیری سازمانی در کتابخانه‌های دانشگاهی شهر تبریز. تحقیقات کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاهی، ۵۲(۱)، ۱۱۵-۱۳۷.
- رخشانی، جاوید؛ غبیبی، بهرام (۱۳۹۴، اسفند). مروری بر مفهوم مدیریت دانش در سازمان. در مجموعه مقالات کنفرانس بین‌المللی مدیریت و اقتصاد در قرن ۲۱ (صص. ۱-۳۵). <https://www.sid.ir/FileServer/SF/6011394H01120.pdf>.
- ساداتی، سید نصرالله (۱۳۸۹). یادگیری سازمانی و سازمان‌های یادگیرنده (اصول و فرامین). تهران: انتشارات جامعه‌شناسان.
- سیدین، سیدمهرداد؛ مرادی‌نیا، صفر؛ وبهمنی، اکبر (۱۳۹۷). تعیین رابطه بین یادگیری سازمانی با توانمندسازی کتابداران کتابخانه‌های عمومی استان مرکزی. دانش‌شناسی، ۱۱(۴)، ۵۸-۷۴.
- سیلاوی، عیسی؛ جرفی، حسن؛ عبیات، سعید؛ و بوغذار، نعیم (۱۳۹۲، دی). تأثیر عوامل کلیدی موفقیت مدیریت دانش بر یادگیری سازمانی. در مجموعه مقالات اولین کنفرانس مدیریت: چالش‌های راهکارها (صص. ۱-۲۵).
- عدلی، فریبا (۱۳۸۴). مدیریت دانش حرکت بهسوسی دانش. تهران: فراشناسخانه اندیشه.
- علیزاده، رامین؛ ویضی زنگیر، محمد (۱۳۹۳، آبان). بررسی رابطه یادگیری سازمانی و تسهیم دانش. در مجموعه مقالات اولین کنفرانس ملی اقتصاد، مدیریت و فرهنگ ایرانی اسلامی (صص. ۱-۹).
- فرامرزی، زهره (۱۳۹۴). یادگیری سازمانی در عصر فناوری اطلاعات. تهران: آواز نور.
- قادری سیاهبیدی، ونوس؛ جعفری، مریم؛ و فامیل روحانی، علی‌اکبر (۱۳۹۵). بررسی رابطه بین فرهنگ سازمانی و مدیریت دانش در کتابخانه‌های عمومی شهر کرمانشاه. تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی، ۲۲(۱)، ۹۵-۱۰۰.
- مارکوات، مایکل (۱۳۸۸). مبانی سازمان یادگیرنده امهدی ایران‌نژاد پاریزی‌آ. تهران: نشر مدیران.
- محمدی استانی، مرتضی (۱۳۹۰). امکان سنجی استقرار مدیریت دانش در کتابخانه‌های دانشگاهی دولتی شهر اصفهان براساس مدل بکوویتز و ویلیامز [ایران نامه کارشناسی ارشد]. دانشگاه اصفهان.
- محمدی استانی، مرتضی؛ و شجاع‌فرد، ابوالفضل (۱۳۹۸). امکان استقرار مدل مدیریت دانش بکوویتز و ویلیامز و تأثیر آن بر تسهیم دانش در کتابخانه‌های عمومی استان قم. مدیریت اطلاعات و دانش‌شناسی، ۶(۳)، ۵۹-۶۸.
- محمودی، علیرضا؛ زارعی، عاطفه؛ و فامیل روحانی، علی‌اکبر (۱۴۰۰). بررسی تأثیر سرمایه‌های فکری بر نوآوری، بامیانجیگری مدیریت دانش در کتابخانه‌های عمومی ایران. علوم و فنون مدیریت اطلاعات، ۷(۳)، ۱۷-۶۰.
- مرادی‌نیا، صفر؛ ترکیان‌تبار، منصور؛ و حسومی، طاهره (۱۳۹۷). بررسی رابطه بین یادگیری سازمانی با توانمندسازی کتابداران کتابخانه‌های عمومی استان مرکزی. نوآوری‌های مدیریت آموزشی، ۱۱(۱)، ۱۳۱-۱۴۱.
- مشبکی، اصغر؛ زارعی، عظیم (۱۳۸۲). مدیریت دانش با محوریت نوآوری. نشریه مدیریت و توسعه، ۱۶(۱)، ۳۹-۵۳.
- مظفری، لیلا؛ و جوکار، طاهره (۱۳۹۹). اشتراک‌گذاری دانش‌پنهان در میان کتابداران کتابخانه‌های عمومی: مطالعه موردی استان فارس. تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی، ۲۶(۱)، ۴۳-۱۷.
- مکی‌زاده، فاطمه؛ و فرزین‌یزدی، محبوبه (۱۳۹۴). شناسایی ابعاد سیستم مدیریت دانش در کتابخانه‌های عمومی و تحلیل تأثیر آن بر توسعه نوآوری (مطالعه موردی: استان یزد). تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی، ۲۱(۳)، ۴۲۵-۴۴۷.
- ملکی‌نیا، عمامد؛ و بجانی، حسین (۱۳۸۸). مدیریت دانش در سازمان‌های یادگیرنده، تدبیر، ۳۰(۲)، ۴۹-۵۲.

References

- Adli, F. (2006). *Knowledge Management Move towards knowledge*. Tehran: Metacognitive Thought Press. (in Persian)
- Alizadeh, R., & Faizi Zangir, M. (2014, November). Investigating the relationship between organizational learning and knowledge sharing. In *Proceedings of the First National Conference on Iranian Islamic Economics, Management and Culture* (pp. 1-9). (in Persian)
- Arab-Rahmatipour, M., & Mohammad-Alipour, N. (2015). Transformational leadership style and knowledge management relationship among Tehran hospital libraries managers. *IOSR Journal of Humanities and Social Science*, 20(6), 63-71.
- Bose, R. (2004). Knowledge management metrics. *Industrial Management & Data Systems*, 104(6), 457-468.
- Bukowitz, W. R., & Williams, R. L. (2013). *Applied knowledge management* (A. H. Keshavarzi &

- A. Rezaian, Trans.). Tehran: SAMT. (*in Persian*)
- Chidambaranathan, K., & Rani, S. B. (2015). Knowledge management and organizational culture in higher educational libraries in Qatar: An empirical study. *Library & Information Science, Research*, 37(4), 363-369.
 - Davenport, T., & Prusak, L. (2001). *Knowledge management* (H. Rahman Seresht, Trans.). Tehran: Sapco Press. (*in Persian*)
 - Dolani, A., Shenavar, A., & Baradar, A. (2018). Investigating the relationship between social capital and organizational learning in Tabriz University libraries. *Academic Librarianship and Information Research*, 52(1). 115-137. (*in Persian*)
 - Faqueti, M. F., Alves, J. B. D. M., & Steil, A. V. (2016). Organizational Learning in Academic Libraries: A Systematic Review. *Perspectivas em Ciência da Informação*, 21(4), 156-179.
 - Faramarzi, Z. (2016). *Organizational learning in the age of information technology*. Tehran: Avaye Noor. (*in Persian*)
 - Ghaderi Siahbidi, V., & Jafari, M., & Famil Rohany, A. A. (2017). Investigating the relationship between organizational culture and knowledge management in public libraries in Kermanshah. *Research on Information Science & Public Libraries*, 22(1), 95-120. (*in Persian*)
 - Hassanzadeh, M. (2005). *Knowledge management: Concepts and infrastructures*. Tehran: Librarian Press. (*in Persian*)
 - Jaafar, M. N., Kassim, N. A., Ghazali, M. F. I. M., Idris, M. A., & Khalib, M. L. H. (2014). Assessing Organizational Learning Culture, Leadership and Dialog in a Learning Organization. *Full Paper Proceeding ETAR*, 1, 1-13.
 - Khakpour, S., & Zarei, R. (2014, December). Investigating the relationship between organizational intelligence and knowledge management with organizational learning. In *Proceedings of the First National Conference on Educational Sciences and Psychology* (pp. 1-16). (*in Persian*)
 - Koloniari, M., & Fassoulis, K. (2017). Knowledge management perceptions in academic libraries. *The journal of academic librarianship*, 43(2), 135-142.
 - Mahmoudi, A., Zarei, A., & Famil Rouhani, A. A. (2021). Investigating the impact of intellectual capitals on innovation, mediated by knowledge management in Iranian public libraries, *Information Management Science and Technology*, 7(3), 17-60. (*in Persian*)
 - Makizadeh, F., & Farzin Yazdi, M. (2015). Aspects of knowledge management in public libraries and analysis of its impact on the improvement of innovation (Case study: Yazd province, Iran). *Research on information science and Public Libraries*, 21(3), 425-447. (*in Persian*)
 - Markwart, M. (2010). *Fundamentals of Learning Organization* (M. Irannejad Parizi, Trans.). Tehran: Managers Publishing. (*in Persian*)
 - Meshbaki, A., & Zarei, A. (2004). Innovation-driven knowledge management. *Journal of Management and Development*, 16(1), 39-53. (*in Persian*)
 - Mohammadi Ostani, M. (2011). *A Feasibility Study for Implementing Knowledge Management in the Academic Libraries of Isfahan City based on Bukowitz and William's Model* [Master's thesis]. University of Isfahan. (*in Persian*)
 - Mohammadi Ostani, M., & Shoja Fard, A. (2020). A feasibility implementation of Bukowitz & William's knowledge management model and its impact on knowledge contribute in Qom province public libraries. *Knowledge and Information Management*, 6(3), 59-68. (*in Persian*)
 - Moradininia, S., Torkiantabar, M., & hasommi, T. (2019). The relationship between organizational learning and librarian empowerment of public libraries in Markazi Province, *Educational Management Innovations*, 14(1), 131-141. (*in Persian*)
 - Mozafar, L., & Jowkar, T. (2020). tacit knowledge sharing among public librarians: Case of Fars Province. *Research On Information Science & Public Libraries*, 26(1), 17-43. (*in Persian*)
 - Neefe, D. O. (2001). Comparing levels of organizational learning maturity of colleges and universities participating in traditional and non-traditional (Academic quality improvement project) accreditation processes. <https://minds.wisconsin.edu/bitstream/handle/1793/40079/2001neefed.pdf?sequence=1>
 - Niqresh, M. (2021). The reality of applying knowledge management practices and its impact on achieving the quality of higher education in Jordan. *Journal of Educational and Social Research*, 11(1), 9-9.

- Rakhshani, J. & Ghaybi, B. (2016, March). An overview of the concept of knowledge management in the organization. In *Proceedings of the International Conference on Management and Economics in the 21st Century* (pp. 1-35). <https://www.sid.ir/FileServer/SF/6011394H01120.pdf> (in Persian)
- Sadati, S. N. (2011). *Organizational learning and learning organizations (principles and commands)*. Tehran: Sociologists Press. (in Persian)
- Sarrafzadeh, M., Martin, B., & Hazeri, A. (2010). Knowledge management and its potential applicability for libraries. *Library Management*, 31(3). 198-212.
- Seyedin, S. M., Moradinia, S., & Bahmani, A. (2018). *Study of the relationship between organizational learning and empowerment of librarians of public library of Markazi province. Journal of Knowledge Studies*, 11(41), 58-74. (in Persian)
- Silavi, J., Jarfi, H., Abiyat, S., & Boghazar, N. (2013, December). The effect of key factors in knowledge management success on organizational learning. In *Proceedings of the First Management Conference: Challenges and Strategies* (pp. 1-25). (in Persian)